

Samenvatting eenmeting Pact 2020 (2011)

1. Duurzame topregio

- Vlaanderen groeit in 2020 uit tot een competitieve, polyvalente kenniseconomie die op een duurzame manier welvaart creëert.
- Vlaanderen behoort in 2020 tot de top vijf van de kennisintensieve regio's op het vlak van geproduceerde en verdiende welvaart.
- Het Vlaamse Gewest blijft in 2020 bij de top vijf van de kennisintensieve regio's op het gebied van investeringen.

Eenmeting 2011: *De economische groei sputtert omwille van de economische crisis, maar de economie herstelt. De daling van de arbeidsproductiviteit en de stijging van de loonkost per eenheid product zijn wel knipperlichten voor het concurrentievermogen. Het welvaartsniveau blijft hoog, maar evolueert trager dan in innovatiegedreven topregio's.*

2. Solidaire open regio

- In 2020 is Vlaanderen een solidaire, open en verdraagzame samenleving waarin het sociaal kapitaal minstens op het niveau ligt van de top vijf van Europese landen.
- Alle inwoners van Vlaanderen kunnen in 2020 worden bereikt door een vereniging, een buurtwerking, een vrijwilligersorganisatie of door samenlevingsopbouw.
- De Vlamingen hebben in 2020 intense sociale contacten, meer vertrouwen in de medemens en in de samenleving.
- Discriminatie is in 2020 uitgebannen, de evenredige arbeidsdeelname is verzekerd en de deelname van alle kansengroepen aan de andere domeinen van de maatschappij is proportioneel tot hun aandeel in de bevolking.
- Tegen 2020 is de huidige bijdrage van Vlaanderen inzake ontwikkelingssamenwerking verdubbeld. Samen met alle gedecentraliseerde besturen bedraagt de bijdrage van Vlaanderen minstens 7% van de officiële Belgische ontwikkelingshulp.

Eenmeting 2011: *Op het vlak van sociaal kapitaal behoort Vlaanderen tot de betere Europese landen. De discriminatie is zeker nog niet overwonnen en Vlaanderen is op het vlak van openheid en verdraagzaamheid geen topper. Holebi's, vreemdelingen en personen met een handicap roepen bij heel wat mensen nog weerstanden op. Laaggeschoolden, ouderen en allochtonen kunnen nog onvoldoende volwaardig participeren. De positie van de vrouw is de voorbije jaren sterk verbeterd, klassieke genderrollen blijven wel doorwerken.*

3. Internationalisering

- Vlaanderen herwint tegen 2020 zijn in de afgelopen tien jaar verloren aandeel in de wereldexportmarkt en exploreert in veel sterkere mate dan vandaag onbenut potentieel op het vlak van internationalisatie (zowel in goederen als in diensten).
- Het aantal buitenlandse directe investeringen in het Vlaamse Gewest neemt toe, evenals het ermee gepaard gaande investeringsbedrag.

- Tegen 2020 neemt het aantal exporterende bedrijven toe, het aantal exporterende kmo's verdubbelt (tegenover 2007).
- Het aandeel van de totale Vlaamse uitvoer naar snelgroeiende markten groeit tegen 2020 tot 10%.

Eenmeting 2011: *Het groeiende belang van de nieuwe groei-economieën weerspiegelt zich in het afzetpatroon van de Vlaamse bedrijven, maar ze slagen er nog niet in om hun marktaandeel in de handel van di landen te verhogen. Ze blijven ook te veel steken in halffabricaten en exporteren te weinig high-techproducten en kennisintensieve diensten met hoge toegevoegde waarde. De attractiviteit van Vlaanderen voor buitenlandse investeringen staat onder druk en stijgt in 2009 niet .*

4. Innovatie

- Vanuit een oogpunt van economische en maatschappelijke valorisatie besteedt Vlaanderen tegen 2014 3% van zijn BBP aan O&O. Het aandeel groeit verder na 2014.
- Dat uit zich in een verdubbeling (vanaf 2007) van de omzet uit nieuwe of verbeterde producten en diensten, een hogere vertegenwoordiging van de speerpunt domeinen, zoals ICT en gezondheidszorg, logistiek en een slim elektriciteitsnetwerk en een hoger aandeel werkenden in kennisintensieve sectoren tot op een gelijk niveau als de Europese topregio's.
- Ook het aantal patentaanvragen stijgt jaar op jaar. Innovatie wordt meer en beter verspreid over alle sectoren, bedrijfstypes en maatschappelijke geledingen, mede met het oog op het bevorderen van duurzame ontwikkeling.
- De overheidssteun voor eco-innovatie staat tegen 2020 op het niveau van de top vijf van de Europese regio's.

Eenmeting 2011: *Door de crisis staan de uitgaven voor O&O onder druk. Vlaamse ondernemingen hebben een innovatief karakter, in alle sectoren en voor alle bedrijfsgrootten. Internationaal scoren ze ook goed. De speerpuntsectoren doen het goed: ze zijn nog klein, maar verstevigen langzaam hun positie.*

5. Ondernemerschap

- Tegen 2020 kent Vlaanderen een sterke ondernemerscultuur, stijgt het ondernemerschap en de waardering ervoor aanzienlijk, alsook het aantal ondernemingen in het Vlaamse Gewest, zodat we even goed scoren als de top vijf van de Europese regio's. Jonge starters worden aangemoedigd zodat de oprichtingsratio stijgt. Het ondernemerschap bij vrouwen, allochtonen en ouderen neemt toe tot een niveau dat evenredig is met hun aanwezigheid in de maatschappij.
- In 2020 is er meer doorgroei van bestaande ondernemingen.
- In Vlaanderen zullen er belangrijke planningsinspanningen moeten gebeuren om de langetermijnvraag naar bedrijventerreinen te kunnen invullen. De ruimte die hiervoor nodig is, zal wetenschappelijk bepaald worden in het kader van het RSV-2020. Een economisch activeringsbeleid en de filosofie van de ijzeren voorraad dienen tegen 2020 het aantal effectief bruikbare bedrijventerreinen te verhogen tot minimaal 95% van het totale aantal bestemde bedrijventerreinen.

- In 2020 heeft Vlaanderen een performante landbouw die de vergelijking kan doorstaan met de Europese landbouweconomische topregio's. Tegen 2020 zal in Vlaanderen het landbouwareaal uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen juridisch verankerd zijn met het oog op rechtszekerheid inzake exploitatie.

Eenmeting 2011: *Tijdens de crisisperiode steeg het aantal ondernemingen nog lichtjes. Het geboortecijfer en het sterftcijfer van ondernemingen zijn gevoelig voor de economische conjunctuur, maar kunnen zich vrij snel herstellen. Het aandeel van overlevende starters na drie jaar en na vijf jaar stijgt. Ook het aantal zelfstandigen kent een stijgende trend en hun aandeel in de beroepsbevolking ligt rond het Europese gemiddelde. De kansengroepen zijn minder vertegenwoordigd bij de zelfstandige ondernemers dan in de bevolking, met uitzondering van de niet-Belgen.*

6. Logistiek en infrastructuur

- De economische poorten zijn in 2020 vlot bereikbaar via de verschillende transportmodi (weg, spoor, water of lucht) en via de verschillende transportdragers (zowel privaat als openbaar vervoer).
- Hiermee realiseren we in 2020 minder dan 5% verliesuren (op het totaal aantal gereden voertuiguren) op de hoofdwegen en beperken we de milieu-impact van het goederen- en personenvervoer.
- Hiertoe worden tegen 2020 missing links in het transportnetwerk (op de weg, water en het spoor) van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen weggewerkt.
- De vervoersstromen worden in 2020 dynamisch beheerd teneinde de beschikbare infrastructuur optimaal te gebruiken.
- Om logistieke activiteiten in 2020 maximaal te valoriseren, trekken we logistieke spelers aan die ten volle toegevoegde waarde en werkgelegenheid creëren.

Eenmeting 2011: *De verkeerscongestie is vooral problematisch rond de economische knooppunten. De in uitvoering zijnde plannen voor de aanpassing van infrastructuur en beheer zijn nog niet voldoende gerealiseerd om meetbaar positieve effecten te kunnen hebben op de verkeerscongestie. De logistieke sector heeft wel gezorgd voor meer toegevoegde waarde, maar nog niet voor extra jobs. De milieueffecten van het transport evolueren gunstig, ook voor de emissies van broeikasgassen, die – waarschijnlijk onder het effect van de crisis – zijn afgenomen.*

7. Energie

- Vlaanderen heeft in 2020 substantiële vorderingen gemaakt met het oog op een stabiele toegang tot energie. Dat komt de bevoorradingszekerheid en de competitiviteit van de prijzen ten goede.
- Hiertoe worden enerzijds efficiëntiewinsten geboekt om de elektriciteitsvraag te beperken. Daardoor en in overeenstemming met de Europees aangegane verbintenissen, is tegen 2020 de energie-efficiëntie gestegen, en dienovereenkomstig het (relatieve) energiegebruik gedaald. Zodoende is de CO₂-emissie tegen 2020 gedaald overeenkomstig de Europese aangegane verbintenissen.
- Anderzijds wordt de productiecapaciteit voor elektriciteit uitgebreid tegen 2020, o.a. door het betrekken van voldoende spelers, waarbij het aandeel elektriciteit geproduceerd uit hernieuwbare energiebronnen en kwalitatieve WKK aanzienlijk

stijgt, zoals in Vlaanderen vereist zal zijn in uitvoering van de Europese richtlijn hernieuwbare energie.

- Het elektriciteitsnet wordt tegen 2020 omgevormd tot een internationaal goed geïnterconnecteerd en slim net waarop decentrale productie-eenheden en nieuwe toepassingen kunnen worden gekoppeld.

Eenmeting 2011: *Vlaanderen blijft door zijn relatief hoge energieverbruik in een zwakke positie staan omdat het afhankelijk is van enkele grote verdelers voor de invoer en distributie. Bovendien is nog een te beperkt aandeel van de productie afkomstig van hernieuwbare energiebronnen. Vlaanderen wordt wel energie-efficiënter.*

8. Eco-efficiëntie

- Een verdere ontkoppeling van economische groei en het geheel van emissies en afvalproductie is in 2020 gerealiseerd door een gestaag stijgende materiaal- en energie-efficiëntie in de verschillende maatschappelijke sectoren.
- De plaatsing van dak- of zoldervloerisolatie, de vervanging van enkel glas en inefficiënte verwarmingsinstallaties en innovaties in de sector zorgen er tegen 2020 onder andere voor dat het energiegebruik van het gebouwenpark aanzienlijk daalt.
- Tegen 2020 beantwoorden nieuwbouwwoningen aan de optimale energieprestatienorm.
- Vlaanderen slaagt er in 2020 in om het potentieel aan economische activiteiten en werkgelegenheid dat uit deze beleidsopties voortvloeit, in het bijzonder ook in de hernieuwbare energiesector, zoveel mogelijk te realiseren.

Eenmeting 2011: *Voor heel wat parameters zijn de emissies en afvalproductie niet meer afhankelijk van de economische groei. Dat geldt ook voor de individuele sectoren van de huishoudens, de industrie en de energiesector. Het energiegebruik van het gebouwenpark daalt echter niet, ondanks de vele energiebesparende maatregelen. De energieprestatienormen hebben wel een effect bij onder andere de nieuwbouwwoningen.*

9. Werkzaamheid

Definitie: de werkzaamheidsgraad toont de mate waarin de bevolking aan het werk is. Deze graad geeft het aandeel werkenden in de bevolking op beroepsleeftijd (van 15 tot en met 64 jaar) weer.

- De globale werkzaamheidsgraad stijgt tot minstens 70% in 2020, dankzij een gemiddelde jaarlijkse groei van minstens een 0,5 procentpunt.
- De werkzaamheidsgraad van vrouwen blijft verder stijgen.
- Voor kansengroepen (allochtonen, personen met een arbeidshandicap en 50+) verdubbelt de gemiddelde jaarlijkse groei tot minstens 1 procentpunt.
- De Europese doelstelling voor 55+ (werkzaamheidsgraad van 50%) komt daarmee in zicht.

Eenmeting 2011: *De crisis legt een domper op de eerder gunstige evolutie van de werkzaamheidsgraad en de kloof met de streefnorm wordt zo weer groter. Vrouwen weten hun positie op de arbeidsmarkt te handhaven. De personen met een handicap hebben het*

moeilijk om toegang te krijgen tot die inkrimpende arbeidsmarkt. De andere kansengroepen kunnen in deze crisisperiode de achteruitgang nog beperken.

10. Werkbaarheid

Definitie: de werkbaarheidsgraad is een samengesteld cijfer dat aangeeft welk percentage van de werknemers een job heeft die voldoende leermogelijkheden biedt, goed te combineren is met het privéleven en geen aanleiding geeft tot werkstress of motivatieproblemen.

- Zowel de werkbaarheid van werknemers als van zelfstandigen groeit jaarlijks gemiddeld met minstens 0,5 procentpunt.
- De werkbaarheidsgraad verhoogt voor werknemers daardoor tot minstens 60% in 2020, en komt voor zelfstandigen in 2020 zo dicht mogelijk bij 55%.
- Dat impliceert dat voor de afzonderlijke werkbaarheidsdimensies (psychische vermoeidheid, welbevinden in het werk, leermogelijkheden en werk-privé-balans) in 2020 hogere groeicijfers gescoord worden.
- Bijzondere aandacht gaat naar vrouwen, kansengroepen en bijzondere gezinssituaties. Hiertoe wordt in het algemeen gestreefd naar een betere afstemming tussen arbeid en gezin.

Eenmeting 2011: *De werkbaarheid evolueert voorzichtig in gunstige zin, maar voor zelfstandigen en personen met een arbeidshandicap zijn we nog ver verwijderd van de streefnorm.*

11. Talent

- In 2020 is Vlaanderen verder uitgegroeid tot een lerende samenleving. Zoveel mogelijk kinderen en volwassenen moeten het best mogelijke onderwijs en de best mogelijke vorming genieten.
- Het aantal kortgeschoolden is in 2020 op de arbeidsmarkt met de helft verminderd. Dit komt doordat i) meer jongeren het secundair onderwijs afwerken ii) meer jongeren na hun secundair onderwijs verder studeren zowel in het hoger beroepsonderwijs als in het hoger onderwijs iii) meer mensen deelnemen aan levenslang en levensbreed leren (stijging tot 15% van de bevolking op beroepsactieve leeftijd).
- Concreet halveren we tegen 2020 het aantal schoolverlaters die het Secundair Onderwijs zonder voldoende startkwalificaties verlaten, stijgt het aantal jongeren met een diploma hoger onderwijs aanzienlijk ongeacht herkomst, werksituatie of opleidingsniveau van hun ouders. Kinderen van niet-hooggeschoolde ouders bereiken een participatiegraad van ruim 60% in het hoger onderwijs.
- In 2020 zullen meer bedrijven en sectoren een strategisch competentiebeleid voeren.
- Een lerende samenleving in 2020 erkent competenties, waar en hoe ze ook verworven zijn.

Eenmeting 2011: *Vlaanderen scoort Europees hoog wat het opleidingsniveau van de jongeren betreft. Toch is Vlaanderen nog niet het modelvoorbeeld van een lerende samenleving: het levensbreed leren is niet ingeburgerd en het aantal jongeren dat vroegtijdig afhaakt of met vertraging het secundair verlaat, blijft toenemen.*

12. Zorg

- In 2020 voorziet Vlaanderen in een toegankelijk en betaalbaar kwaliteitsvol aanbod aan hulp- en zorgverlening, dat toereikend is in het licht van de zich wijzigende maatschappelijke behoeften en sociaaldemografische ontwikkelingen.
- Bij de organisatie van het volledige hulp- en zorgcontinuüm staan in 2020 efficiëntie, effectiviteit en daardoor de kwaliteit vanuit het oogpunt van de gebruiker centraal.
- Eerstelijnszorg- en thuiszorg zijn in 2020 versterkt.
- Het ontstaan van groepspraktijken wordt gestimuleerd.
- In de gehandicaptenzorg, de geestelijke gezondheidszorg en de ouderenzorg is er in 2020 voldoende aanbod gecreëerd.
- Voor minstens de helft van de kinderen tot 3 jaar worden in 2020 formele en kwaliteitsvolle vormen van kinderopvang aangeboden.

Eenmeting 2011: *Er is een ruim en gevarieerd aanbod aan gezondheidsvoorzieningen en zorg maar dat is niet voor iedereen toegankelijk. Zo moest in 2008 (meest recente cijfer) 11% van alle gezinnen medische consultatie uitstellen om financiële redenen.*

13. Armoede

- In 2020 ligt het aandeel inwoners dat leeft in armoede en geconfronteerd wordt met sociale uitsluiting laag in vergelijking met de best presterende EU27-landen.
- Dat houdt in dat in 2020 in Vlaanderen elk gezin ongeacht de samenstelling, minstens een inkomen heeft dat de Europese armoederisicodrempel bereikt.
- In 2020 is er een duidelijk resultaat merkbaar van een intensieve bestrijding van armoede en sociale uitsluiting op meerdere gebieden. Het betreft resultaten van investeringen in sociale woningen, onderwijs en opleiding van kansengroepen, ziektepreventie bij kansengroepen, ...
- Die inspanningen resulteren o.m. in een halvering van het aantal kinderen dat geboren wordt in armoede, een beperking van de laaggeletterdheid tot 3% en op het vlak van huisvesting in een substantiële verhoging van de woonkwaliteit in 2020 door halvering t.a.v. 2006 van het aandeel van de bevolking dat een woning betreft met twee of meer structurele gebreken en/of een gebrek aan basiscomfort, o.a. door de creatie van minstens 43.000 bijkomende sociale huurwoningen zoals bepaald in het decreet Grond- en pandenbeleid.

Eenmeting 2011: *Vlaanderen scoort Europees op het vlak van armoede globaal vrij goed. Dat neemt niet weg dat nog velen risico op armoede lopen. Diverse indicatoren geven aan dat de beoogde doelstellingen vooralsnog niet gehaald worden. Alarmerend is de toenemende kinderarmoede.*

14. Milieu

- Voor water- en luchtkwaliteit, bodembescherming en geluidshinder scoort Vlaanderen in 2020 even goed als Europese economische topregio's.
- De gestage afname van de druk op milieu en natuur maakt dat het aantal gezonde levensjaren dat verloren gaat als gevolg van milieuvervuiling, significant daalt tegen 2020.

- Het beleid in 2020 focust binnen een Europese context op belangrijke uitdagingen en risico's. Zo moeten de gekozen maatregelen leiden tot een verdergaande verlaging van de broeikasgasemissies conform de voor Vlaanderen vastgestelde doelstellingen in het kader van de Europese klimaatwetgeving, een vermindering in 2020 van de gemiddelde jaarconcentratie aan fijn stof (PM10) met 25% t.a.v. 2007, waarbij alle Europese fijnstofnormen onverkort worden gerespecteerd.
- Een significante daling van de potentieel ernstig gehinderden door geluidsoverlast door verkeer met 15% tegen 2020.
- De meeste Vlaamse waterlopen hebben een goede ecologische toestand bereikt zodat het effectief mogelijk is dat ten laatste in 2021 voldaan is aan de kwaliteitsvereisten van de kaderrichtlijn water.
- Om de gevolgen van de klimaatswijziging op vlak van o.a. waterhuishouding en biodiversiteit op te vangen, is in 2020 werk gemaakt van een heus adaptatiebeleid.

Eenmeting 2011: *Vlaanderen voldoet nu al aan meerdere Europese milieunormen, onder meer op het gebied van broeikasgasemissies en fijn stof. De blootstelling aan geluidsoverlast van het verkeer vertoont geen verbetering. De huidige toestand van de rivieren en meren in Vlaanderen ligt nog zeer ver af van de kwaliteitseisen die door de Kaderrichtlijn Water werden opgelegd.*

15. Natuur

- Inzake biodiversiteit kan Vlaanderen in 2020 de vergelijking met de Europese economische topregio's aan.
- Hiertoe heeft Vlaanderen in 2020 voldoende habitat ingericht, herbestemd, verbeterd of afgebakend om 70% van de instandhoudingsdoelstellingen van de Europees te beschermen soorten en habitats te realiseren.
- Zowel de beboste oppervlakte als de kwaliteit ervan nemen aanzienlijk toe en minstens de helft van de stedelijke of kleinstedelijke gebieden beschikt in 2020 over een stadsbos of heeft er een opgestart.
- Natuurbehoud en landschapszorg zorgen in 2020 voor bijkomende tewerkstelling.

Eenmeting 2011: *De biodiversiteit kent een wisselend succes in Vlaanderen. Er is nog een zeer grote achterstand met betrekking tot de kwaliteit van de habitats. De oppervlakte natuur en bos neemt wel toe, maar de vooropgestelde normen zijn nog niet bereikt. Op kleinere schaal is er sneller vooruitgang: de helft van de vooropgestelde stadsbosprojecten is opgestart.*

16. Mobiliteit

- In 2020 heeft Vlaanderen een verkeers- en vervoerssysteem dat tot de performantste van Europa behoort.
- Hiervoor wordt co-modaliteit ondersteund door een gericht locatiebeleid en door het STOP-principe (Stappen, Trappen, Openbaar Vervoer en Privé-Vervoer) als hoeksteen van het Vlaamse mobiliteitsbeleid toe te passen, zodanig dat vanuit economisch, sociaal, ecologisch en logistiek oogpunt de meest optimale modus wordt ingezet.
- We zorgen dat we voldoen aan de milieudoelstellingen die andere Europese landen ook dienen te bereiken tegen 2020.

- Investerings in verkeers- en vervoerssystemen worden in 2020 beleidsmatig ondersteund door een sociaaleconomische evaluatie en een Vlaamse bereikbaarheidsmonitor.
- Tegen 2020 is Vlaanderen één van de beste Europese regio's op het gebied van verkeersveiligheid, zowel uitgedrukt in functie van het aantal doden en zwaargewonde verkeersslachtoffers per miljoen afgelegde kilometers als per miljoen inwoners.
- Ten opzichte van de objectieven in het Vlaamse verkeersveiligheidsplan, te realiseren tegen 2015, wordt een daling van 20% op de dodelijke slachtoffers en 25% op de zwaargewonde slachtoffers gerealiseerd in 2020.
- Het aantal afgelegde km per persoon in het woon-werkverkeer per auto wordt drastisch verlaagd tegen 2020. Onder meer thuiswerk wordt daartoe gestimuleerd.
- Tegen 2020 zullen bovendien 40% van de woon-werkverplaatsingen gebeuren enerzijds door collectief vervoer, waaronder het openbaar vervoer en anderzijds te voet of per fiets.

Eenmeting 2011: *Het vervoer over de weg is nog dominant aanwezig in het vervoer van personen en goederen en de omslag naar andere modi gaat traag. Een crisis kan een lichte schok teweegbrengen maar de vraag is of dat effect blijvend zal zijn. Dankzij inspanningen om de Europese richtlijnen te realiseren, verbeteren de milieuparameters en het gebruik van energie. In 2009 is er zoals gewenst, een absolute ontkoppeling tussen de verkeersstromen en de milieuparameters.*

Voor verkeersveiligheid zitten we Europees vergeleken in de middenmoot, maar in absolute cijfers halen we de streefnormen niet.

17. Gezondheidsbevordering

- In 2020 scoort Vlaanderen op diverse aspecten van de levenskwaliteit bij de hoogste van Europa. Dat blijkt uit een hoog geluksgevoel bij de bevolking, een hoge globale tevredenheid met de eigen leefsituatie, de levensstandaard en langer leven in goede gezondheid.
- Hiertoe voert Vlaanderen in 2020 een inclusief beleid dat transversaal doorheen de verschillende beleidsdomeinen wordt uitgebouwd, in het bijzonder in de ouderenzorg, de gehandicaptenzorg, de geestelijke gezondheidszorg en de bijzondere jeugdzorg.
- Mede door ziektepreventie daalt de vermijdbare sterfte tot 35% door de realisatie van de Vlaamse gezondheidsdoelstellingen, o.a. door een terugval van het aantal zelfdodingen.

Eenmeting 2011: *Vlaamelingen hebben een hoog geluksgevoel en de tevredenheid met de leefsituatie ligt internationaal vergeleken hoog. De vermijdbare sterfte is nog niet tot het streefdoel teruggedrongen. Heel wat gezondheidsindicatoren evolueren in de goede richting. De doelstellingen zijn echter nog niet gehaald, zeker niet wat betreft evenwichtige voeding en gezond gewicht.*

18. Overheid

- Een efficiënte en kwaliteitsvolle overheid en regelgeving draagt in 2020 op structurele wijze bij tot het welzijn en de welvaart van de bevolking.

- De overheden, elk op hun niveau, realiseren in 2020 substantiële efficiëntiewinsten, vergelijkbaar met de topro regio's die een vergelijkbaar overheidsaanbod realiseren wat hen toelaat de kwaliteit van dienstverlening aan burgers en ondernemingen sterk te verbeteren.
- De Vlaamse overheid werkt op korte termijn een set van outputgerichte indicatoren uit, die de kwaliteit en kwantiteit, de efficiëntie én de relatie tussen alle dimensies van het overheidsingrijpen kan opvolgen, evalueren en zo nodig in overleg met de betrokkenen kan bijsturen.

Eenmeting 2011: *De administratieve lasten zijn verminderd en de kwaliteit van de regelgeving is verbeterd. Toch gaan het vertrouwen van de bevolking en de tevredenheid over overheidsvoorzieningen er het voorbije jaar over vrijwel de hele lijn op achteruit.*

19. Maatschappelijke betrokkenheid en verantwoordelijkheid

- Alle maatschappelijke actoren worden tegen 2020 meer actief bij het beleid betrokken. Dat bevordert het gemeenschappelijk verantwoordelijkheidsbesef en de gemeenschappelijke actieve oplossingsgerichtheid van de overheid en het middenveld voor belangrijke maatschappelijke uitdagingen, zoals duurzame ontwikkeling.
- In 2020 nemen meer organisaties en ondernemingen maatschappelijke verantwoordelijkheid op en is MVO algemeen verspreid. Organisaties en ondernemingen worden daarbij ondersteund door de sociale partners en door de overheid.
- Het Vlaams sociaaleconomische overleg - zowel tussen de sociale partners onderling als met de overheid – over het volledige sociaaleconomische spectrum ondersteunt in 2020 in sterkere mate het maatschappelijk draagvlak en verhoogt de efficiëntie van het overheidsbeleid.
- Ook het overleg tussen de Verenigde Verenigingen en de overheid in het kader van hun charter draagt daartoe bij.

Eenmeting 2011: *Er moeten nog nieuwe indicatoren ontwikkeld worden over betrokkenheid van maatschappelijke actoren bij de regelgeving en over de verspreiding van maatschappelijk verantwoord ondernemen in Vlaanderen. Over samenwerking met belanghebbenden wordt weinig geregistreerd, ook daarvoor moeten nog nieuwe indicatoren worden ontwikkeld.*

20. Begroting

- De Vlaamse overheid blijft volgend decennium financieel gezond. Het uitgangspunt is de eind 2008 verworven schuldenvrije positie te behouden.
- De begrotingsdoelstellingen worden gewaarborgd door een eigen Vlaams stabiliteitsprogramma dat binnen het kader van een meerjarenbegroting de jaarlijkse begrotingsdoelstellingen vastlegt in functie van de conjunctuur en de verwachte toekomstige uitdagingen.
- De Vlaamse overheid zet in de komende jaren substantiële stappen om te komen tot een meer prestatiegerichte begroting.

Eenmeting 2011: *De schuldafbouw staat in Vlaanderen sinds 2008 onder druk als gevolg van de economische en financiële crisis.*

